

RÖRÖS LOBOGÓ

Az R. M. P. Arad-városi és rajoni bizottsága, a városi és rajoni néptanács lapja

XII. évfolyam, 3574. szám

1956. augusztus 19. vasárnap

4 oldal, 20 bant

Készülünk fel alaposan az előlegosztásra

Rajonunk valamennyi kollektív gazdaságának szerűjén elnémultak a cséplőgépek. Zsákokba, raktárba került a gabona. Megállapíthatjuk, hogy kollektív gazdaságaink átlagtermése minden esetben meghaladja az egyéni gazdaságokét. Ebben az évben is bebizonyosodott, hogy a nagy tagban, gépi erővel, a haladott agrotechnikai módszerekkel megmunkált föld gazdag termést biztosít.

A pankotai kollektív gazdaságban 200 kilóval termelt több buza hektáronként, mint az egyéni gazdaságoké. Hasonlóképpen árpa és 2011 kiló arattak le hektáronként. Az Andrei Saguna-i kollektív gazdaság pedig 23 mázsás átlagtermést takarított be árpából hektáronként. Ugyanígy felsorolhatnánk még a nagyiratosi, a zimándujfalui és a többi kollektív gazdaságot is.

Mivel a cséplést befejezték, sor kerülhet a 40 százalékos előleg osztására. Ez nagyon fontos esemény a kollektív gazdaság életében. A nagyiratosi kollektív gazdaság az elmúlt napokban kezdte kiosztani a ledolgozott munkaegységekre a 40 százalékos előleget. A három kiló buza és a két kiló árpa — ennyit kapnak előlegként — derekas munkáról és szép termésről tanuskodik. Megkezdte az előleg osztását a pankotai Rásáritul kollektív gazdaságban is. A pankotai kollektív gazdaság 2,2 kiló búzát, 1,26 kiló árpát, 0,60 kiló rozsot és egyebet kaptak előlegül egy-egy munkaegységre. Toderer Stefan, aki egyedül dolgozott az eddig 300 munkanapot teljesített, csupán a 40 százalékos előlegben 660 kiló búzát, több, mint 300 kiló árpát, 180 kiló rozsot és egyebet vitt haza. Hasonlóképpen szépen részesedett Bancel Lajos, Nagy Lajos és a többi kollektív gazdaság is.

Arról is meggyőződhetünk, hogy kollektív gazdaságunk rajonszerte nemcsak a kalászosok termesztésében és betakarításában, de a mezőgazdasági termelés valamennyi ágában felülmúlták az egyéni gazdaságokékat. Eppen ezért a vezetőtanácsnak alaposan fel kell készülnie az előlegosztásra. A jól végzett előlegosztás megerősíti a kollektív gazdaságot s emellett meggyőző hatással lehet a kívülről dolgozó parasztszóra.

Ugyeink kell arra, hogy a jövő évi bőséges termés biztosításához kellő mennyiségű és jó minőségű vetőmagot tartálékuljunk. Az állatállomány további növelésében pedig elegendő szemes takarmányt biztosítsanak. Ezek a legfontosabb feladatok, amelyeket szemelőtt kell tartani. Természetesen ezenkívül még szerepelnek egyebek, mint például a kétszázalékos segélyalap, valamint a gazdaság állóalapjának gyarapítása, stb.

Az előlegosztásnál a szocialista javadalmazás elvének kell érvényesülnie.

A külügyminiszter kihallgatáson fogadta Andrew Cordier-t

Grigore Preoteasa külügyminiszter augusztus 17-én kihallgatáson fogadta az országunkban tartózkodó Andrew Cordier-t, az ENSZ ügyvezető főtitkárnak helyettesét. Andrew Cordier kifejtett néhány kérdést az ENSZ közgyűlésének Newyorkban, november 12-én megnyitott XI. ülészakarja vonatkozásig.

A kihallgatás szívélyes légkörben folyt le. (Agerpres.)

Anil Roy Choudhury indiai festőművész kiállítását a fővárosban

A Külföldi Kulturkapolatok Román Intézetének rendezésében pénteken délután a Képzőművészeti Alap Magheru körüli termében megnyitott az országunkban idős Anil Roy Choudhury indiai festőművész kiállítását.

A kiállítás megnyitó beszédet Mircea Popescu műkritikus, az Akadémia történelemtudományi intézetének tudományos titkára mondotta. (Agerpres.)

nie: mindenki az elvégzett munka, a ledolgozott munkaegységek arányában kell, hogy részesüljön. De figyelemmel kell kísérni a brigádok és csoportok által elért terméseredményeket is. A jobb terméseredményt elért brigádok és csoportok tagjait már most, az előlegosztásnál jutalomban kell részesíteni. Ez jelentős mértékben hozzájárul, hogy a még hátralévő munkákat, mint például a szőlőben az esetleges permetezést, vagy a kapásnövények további ápolását, még pontosabban végzik s még jobb minőségű és több termést érnek el.

A mezei brigádokhoz hasonlóan, az állattenyésztő brigádok tagjait is jutalomban kell részesíteni olyan esetben, ha azok alapos és odaadó munkájukkal nagy szaporulatot értek el a tenyészállatoknál és gazdag állati termékeket a tejelő teheneknél, jól hoknál, stb. Ha az előlegosztást jól hajtják végre, ez nagy mértékben hozzájárul a munkategyelem megszárdításához is. Az olyan kollektív gazdaságban pedig, ahol fegyelem van, az eredmények is állandóan nőnek s az ilyen kollektív gazdaságokban azután állandóan növekszik az új tagok száma is.

Ahhoz, hogy az előlegosztás szervezeten és késedelem nélkül történhessen, alapos lelkismeretes munkát kell végezniök a vezető tanács tagjain kívül a könyvelőknek is. Az elmúlt évek tapasztalataiból láthatunk, hogy sok helyen éppen a könyvelőség vonatott és nemtörődöm munkája folytán hetekig húzódott az előlegosztás megkezdése. A vezetőtanács csatl együtt, az ő feladatuk is behatóan foglalkozni és előkészülni, hogy az előlegosztás lehetőleg a minisztertanács 141. számú határozata értelmében történjék.

De résen kell lenniök az ellenőrző bizottságoknak is. Feladatuk, hogy figyelmesen ellenőrizzenek minden kimutatást, számítást, nehogy részrehajlás történjék, mert az visszahatást keltene a tagok között. Eppen ezért, az előlegosztás előkészítésében ne csak a vezetőtanácsot, de az egész tagságot be kell vonni. Targyaljanak meg minden kérdést, minden ügyesbajos dolgot a tagsággal és a közgyűlés határozzon az egyes problémákban.

Az olyan kollektív gazdaságokban, ahol a munkát pontosan nyilvántartják és a jövedelemosztás a szocialista elveknek megfelelően történik, ott a tagok elégedettek és arra törek-szenek, hogy minél több munkanapot teljesítsenek, mert tudják, azáltal a gazdaság terméseredményei még szebbek lesznek, maguk pedig bőségsébb jövedelemben részesülnek.

A JÖVŐ MŰVÉSZEI...

Uj iskolai év kezdődik néhány hét múlva. Legtöbb iskolában már folynak az előkészületek, a nagy-takarítás, a festés. Ott, ahol ezt már a nyár elején elintézték, a beiratkozási forgalma teszi változatosabb az életet. A népi művészeti iskola számára mindkettőből kijut.

Az irodában régebbi növendékek, vagy szülei intézik a beiratkozásiakat, de sok az új jelentkező is, akiket az első évek közé sorolnak. A négy éves iskola második, harmadik és negyedik évesei már majdnem mind újrainakoztak. Többszázan jelentkeztek eddig az első évre, legtöbben a zenei oktatásra. Ugyanúgy sokan kérék a koreográfia, a dramaturgia és a képzőművészeti csoportokba való felvételüket.

Az épület balszárnyán végigvonuló folyosót és az innen nyíló termeket most festik. De ebből semmit sem látnak azok, akik az irodába igyekeznek. Az iskola igazgatója mondotta el, hogy a következő tanévre újjavarázolt iskolába várják vissza a növendékeket, hogy tisztesítő környezetben és celszerű berendezéssel, kellemessé, s így hasznossá tegyék az itt töltött időt.

A takarítással s a beiratkozással egyidőben az iskola harmadik eseménye is most zajlik le: a felvételi vizsgák.

A hosszukás teremben az ablak előtt áll a vizsgáztató bizottság

A December 30 gyár dolgozói mely megdöbbenéssel fogadták a karlsruhei „alkotmányjogi bíróság”nak a szövetségi kormány kérésére hozott ítéletét, miszerint „alkotmányellenesnek” nyilvánította Németország Kommunista Pártját. Augusztus 18-án délután 3 órakor Mihály József, a pártbizottság titkára, mint egy 200 összegyűlt dolgozó előtt többek között elmondta:

— Németország Kommunista Pártját nem lehet eltávolítani és még kevésbé megszüntetni, mert ez a párt test a munkássztyál testéből. Határozottan elhatároztuk a bonni kormány követelésének elegettevő karlsruhei „alkotmányjogi bíróság” ítéletét, tiltakozunk Németország Kommunista Pártjának illegálisába taszítása ellen.

Végül Mihály elvtárs felolvasta a December 30 gyár dolgozói nevében megfogalmazott tiltakozó táviratot.

A I. Rangolt szerszámgépgyárban Blaj Gheorghe, a városi pártbizottság első titkára a tiltakozó gyűlésen hangsúlyozta, hogy Németország Kommunista Pártjának betiltása egy jele Németország valamennyi demokratikus szervezete üldözésének.

— Pontosan így kezdte Hitler 1933-ban — mondotta — de Hitler

helyiipari vállalat dolgozói a nagy ünnep előtti napokban örömmel jelentették pártunknak, hogy júliusi tervüket 114,5 százalékkal teljesítették és jelentős mennyiségű terméket gyártottak terven felül. A szocialista verseny élére a szabóműhely került nem kevesebb, mint 333 százalékos tervteljesítéssel. A szabóműhely dolgozói példájára a vulkanizálók is fokozott lendülettel dolgoztak s normájukat 246 százalékkal teljesítették.

A gyártott termékek nagyrésze közszükségleti cikk. Ezeket a cikkeket a városban árusítják, éppen ezért a vállalat dolgozói arra törekedtek, hogy szüntelenül javítsák termékeik minőségét. A minőség harca nem elenyészett a szappangyár, a cipészműhely és a bőrdíszműves műhely. Szép sikereket értek el az önköltség csökkentése terén is. A tervhez viszonyítva 1,85 százalékkal csökkentették termékeik önköltségét s összesen 35.000 lej értékű megtakarítást eszközöltek.

Felszabadulásunk évfordulójára

Az aradi mélyhűtő vállalatban ezekben a napokban fejezik be a jéggyártáshoz szükséges új medence üzembehelyezését. A mélyhűtővállalat dolgozói elhatározták, hogy augusztus 23-ig elvégzik az összes szerelési munkálatokat és szeretnék, ha a nagy évforduló tiszteletére már meg is kezdhetnék az új medencében a gyártást, amely 15 tonna befogadóképességű.

A medence üzembehelyezésével mintegy 40—50 százalékkal növekszik a munka termelékenysége. Ez biztosítja városunk dolgozói jég-szükségletének megjavítását. Az új medencénél a fiatal Codrut Stefan élenjáró munkacsoportja végez majd értékes termelőmunkát.

Mögötte egy dundi, körülbelül egy fejjel alacsonyabb gyermek egyetlen. Fehér rakotiszoknyája keveset takar az izmos lábszarkából. Miközben a tíz év körüli kislány bembondja nevét, a bizottságnak feltűnik a mögötte senkire nem fordított arca. Léven, hogy a népi művészeti iskola növendéke csak kilenc évesen felül gyermek lehet, — és a gyermek semmiképpen sem néz ki annyira — melegen érdeklődnek életkora iránt. A kislány sántítottan adja meg a választ, hogy 6 bizony már nyolc és fél éves!

A „felelet” kiharagyzottan megnyomja, hiszen ez is döntő körülmény, hogy vágya teljesüljön.

A tíz év körüli kislány taktus-érzéke kifogástalannak bizonyult, hajlékony ujjacskákkal könnyedén utánozták az előtte álló tanárú mozdulatait. Eközben a kis dundi szorgalmasan utánozta mindkettőt.

A vizsgák lezárta után a bizottságnak nem lesz könnyű dolga, mert a többszáz jelentkező között sok a tehetséges és majdnem valamennyi — alig egy-kettő kivételével — nagyon ügyes. Szinte meglepő, hogy mennyi tehetséges fiatal kérte idén felvételét az első évre. A vizsgáztató bizottság a legtehetségesebbeket javasolja majd az iskola növendékei közé.

Ki tudja, hány kiváló művész válik évek múltán a most jelentkező 9, 10, 12 éves gyermekből...

R. E.

Dicsőség a szovjet hadsereg és a román hadsereg vitéz katonáinak, akik vállalva harcoltak és vérüket ontották hazánk szabadságáért és függetlenségéért

(Az RMP KV felhívása 1956 augusztus 23 alkalmából)

RÖPGYÜLÉSEN

A gyárak és üzemek dolgozói

JELENTIK PÁRTUNKNAK

A Fierarul

gyár munkaközössége fokozott lendülettel küzdött az augusztus 23 tiszteletére rendezett szocialista versenyben a kötelezettségvállalások maradéktalan teljesítéséért. Lelkes munkájuk eredményre vezetett.

A jól megszervezett versenyben résztvevő a gyár dolgozóinak mintegy 95 százaléka. S a szorgalmas munkaközösség jóval határidő előtt megvalósította felajánlásait. Jó minőségű termékek gyártása mellett a gyár munkaközössége augusztus elsőjén már a hónap 30-ára termelt.

A munka termelékenysége 11,4 százalékkal növekedett a vállalatához viszonyítva, az önköltség pedig 1,36 százalékkal csökkent. Augusztus 23 tiszteletére 175.000 lej értékű tervet felül a szocialista felhalmozást való-sítottak meg a gyár dolgozói.

A versenyben különösen Tóth Pál mintázó, Farkas Anna szerelő és Brezan Andrei présgepes tűnt ki.

A Chimica

helyiipari vállalat dolgozói a nagy ünnep előtti napokban örömmel jelentették pártunknak, hogy júliusi tervüket 114,5 százalékkal teljesítették és jelentős mennyiségű terméket gyártottak terven felül. A szocialista verseny élére a szabóműhely került nem kevesebb, mint 333 százalékos tervteljesítéssel. A szabóműhely dolgozói példájára a vulkanizálók is fokozott lendülettel dolgoztak s normájukat 246 százalékkal teljesítették.

A gyártott termékek nagyrésze közszükségleti cikk. Ezeket a cikkeket a városban árusítják, éppen ezért a vállalat dolgozói arra törekedtek, hogy szüntelenül javítsák termékeik minőségét. A minőség harca nem elenyészett a szappangyár, a cipészműhely és a bőrdíszműves műhely. Szép sikereket értek el az önköltség csökkentése terén is. A tervhez viszonyítva 1,85 százalékkal csökkentették termékeik önköltségét s összesen 35.000 lej értékű megtakarítást eszközöltek.

A husfeldolgozó

vállalat (Vágóhid) munkaközössége az augusztus 23 tiszteletére folyó versenyben azért küzdött, hogy minél több hussal és felvágottal felül lassa el Aradot és más helységeket. Az év első hét hónapjában a vállalat dolgozói 30 százalékkal több húst biztosítottak a vásárlóknak, mint az elmúlt év azonos időszakában. Az elmúlt évben helyezték üzembe a vállalat új szalámi-gyárat, amelyet korszerű felszereléssel és gépekkel láttak el. A gyár, amelynek gépei és felszerelése az országban készültek, naponta 5000 kiló szalámit, felvágottat készít s így nemcsak Aradnak, hanem más városnak is biztosít termékeiből. Januártól júliusig kétszerannyi felvágottat és szalámit készült a gyárban, mint 1955 első hét hónapjában. Mindezek az eredmények azt bizonyítják, hogy a vállalat dolgozói sikerrel küzdöttek hazánk felszabadulása 12. évfordulójának köszöntésére tett kötelezettségvállalásaik teljesítéséért.

emberek is ünnepiöbe öltözöttek, frissen érkeznek meg. Ünnepi készülődés, ünnepi hangulat! Amikor a vezetőség és a vendégek megjelennek, mindenki elfoglalja helyét, megszünik a beszélgetés, figyelemmel kísérik a beszámolt tartó elvtársak — Tárnaucanu Iacob és Codilá Victor főmérnök szavait. Örömmel hallgatják meg jó munkájuk eredményeit, jólesik, ha azt elismerik és méltányolják.

Az aradi pályaudvar dolgozói a második negyedévben globális tervüket 104,96 százalékkal teljesítették. Ez nagyrészt a munkások, technikusok és mérnökök odaadó munkájának és az új munkamódszerek helyes alkalmazásának köszönhető. Ezekkel az új munkamódszerekkel (Crasnov Cojuhari, Mamedov és Ecaterina Masihina) dolgozva, valamint a nagyon vesztelési idejének csökkentésével jelentős megtakarítást értek el.

A pályaudvar dolgozóinak jó munkája következtében a szállítandó áru ki-, vagy berakása és a címzett helyre való érkezése a legrövidebb időn belül történt meg.

A jó és pontos közlekedéshez nagymértékben hozzájárult a TC 2 dolgozóinak munkája, akik 112 százalékos teljesítéssel dolgoztak a második negyedévben.

Ezekről szólnak a beszámolók is, megemlítve az élenjárókat: Bălăreanu Petru, Sifit Iacobot, Theodoru Vasile, Lădău Nicolae és a többiek...

Ezeket a percek a küldöttek jól kiérdemelt elismerő szavai, az oklevelek és a jutalomdíjak kiosztása, valamint a kitüntettek köszönete az elismerésért és vállalásaik ünnepi perceké avatják.

Hogy csak egyet említsünk meg e válasszók közül:

— „Mondják meg az elvtársak a miniszteriumban, hogy mi nem hagyjuk magunkat, nem ülünk majd béráinkon, hanem igyekezni fogunk, hogy a harmadik negyedév végén ismét mi kapjuk meg az ország legjobb pályaudvarának járó oklevelét, — mondotta Bălăreanu Petru élenjáró tolató főnök.

Bizunk benne, hogy vállalásaiknak elegendő is lesznek.

KEPUNKON: Az ünnepi gyűlésen átnyújtják az okleveleket.

Kölcsöki figyelem

D isszonás, rikoltó hang zavarva meg pénteken a béke szimfóniájának akkordjait.

Az ilyen hang hallatán, egy világszisszen fel és emeli hangját a karlsruhei „Alkotmányjogi bíróság” boszorkányperhez méltó ítélete ellen, amellyel alkotmányellenesnek mondta ki a Németországi Kommunista Pártot s ezért elrendelte a párt székházának lepecsételését, különböző házkutatások megengedését, több demokratikus szervezet beszűntetését és egyes pártfunkcionáriusok letartóztatását.

Tette pedig ezt a karlsruhei inkvizíció Adenauer egyenes parancsára, miután a Szövetségi Köztársaság kormánya a nemzetközi fórumokon, unós-untalan demokratikus népjogiokról puffogtat képmutató szövegeket.

Akkor átéltük a két világháború közötti időszakot, sokkal többet láttunk ebben az álomvilág „belpolitikai ügynek” cégérezett cselekedetében, mint ahogyan azt Adenauerék szeretnék.

Nem felejtettük el a lipcsei pert, amelyet Hitler gyújtogatás bándiá rendezett, hogy ürügyül szolgáljon a háború előkészítését akadályozó kommunista párt elleni gyilkos hadjáratához.

Adenauer azonban Hitlerrel többet ad a formaszóakra: herek őt esztendeig gyűjtötte a „bizonyítékokat” a kommunista párt ellen, nyolc hónapig keresztül tárgyalta a pert és az ítélet összehozásától egy évre volt szüksége.

Csupán néhányat sorolunk fel Adenauer kormányának „bizonyítékai” közül:

— A kommunista párt harcolt Nyugat-Németország ujrafeljegyzése ellen.

— A kommunista párt Németország demokratikus egyséjét követelte.

— A kommunista párt a békes együttélés eszméjét írta zászlajára.

— Ugy gondolom, elég ennyi bizonyíték ahhoz, hogy kimondjuk a legsúlyosabb ítéletet — Adenauer kormánya felett.

A karlsruhei ítélet azonban nem győngyházra és szőkegyűzőre, hanem a nemzetközi munkásoktól összefogást. Nem csökkent a dicső Francia Kommunista Párt befolyása a francia tömegek, az Olasz Kommunista Párt átlátó ereje, az Angol Kommunista Párt egyre növekvő létszáma. Nem gyengülhet vele a népek békekarátát, mert mint a Borba című jugoszláv lap írja, „a nyugatnémet kormány ezzel a cselekedetével olyan politikai lépésre határozta el magát, amilyen politika napjainkban csak Spanyolországban folyik.”

Felháborodva fordulnak a világ békeszerető emberei Adenauer kormánya ellen, amely a békes megfigyelésre hajló légkörben, — mint arra Daniel Mayer, a francia parlament külügyi bizottságának szocialista elnöke rámutatott — a karlsruhei ítélettel veszélyeztetni a békét.

B. B.

Emlékezés George Enescura

Ezen a napon, születésének hetvenötödik évfordulója alkalmából, országos zenei ünnepségeken emlékeznek George Enescura, akinek személyében a világ egyik legkiemelkedőbb zenei egyéniségét vesztette el a román nép.

A nagy műzikus mintegy ötven évig volt irányítója országunk zenei életének. Személyesen szerette a népet. A népből emelkedett ki és annak zenéjét dolgozta fel halhatatlan alkotásaiban.

A legnagyobb román művésznek ismerte el az egész világ a művészetén keresztül került bele a román népdalok kedve az európai zenei műveltségbe, általa jutott el a román műzene világviszonylatban is a teljes elismeréshez.

Alkotóművészetével tovább fejlesztette a román zene klasszikusainak gazdag hagyományait. Bebizonyította, hogy milyen fontos a nép szerepe az erőteljes és egészséges műzene megteremtésében.

Műveinek hangvétele a népzene gazdag termőtalaján bontakozott ki. Rapszódáiból ismert meg a világ a román népzene csodálatos sokszínűségét és szépségeit. Bebizonyította, hogy a román népdal alkalmas arra, hogy belőle kialakítsák a legégyenesebb zenei formákat. Műveiben szerkesztő és kompozítor, a legmagasabb mesterségbeli tudás és a közérthető zenei nyelv.

A fáradszónak munkaképv, amely szeméremlyesen fűtötte, szakadatlan fejlődést eredményezett.

Mindig tanult és mindig dolgozott és így jutott el a tökéletes művészi, mesterségbeli tudásig.

Enescu, mint hegedűs egyike volt a világ legnagyobb előadóinak.

Játékában egyesítette a bécsi és francia iskolák legjobb tulajdonságait. Eppen olyan egyeduralkodó volt a klasszikus versenyművek előadásában, mint a legújabb mesterművek értelmezésében. Bach műveinek alig volt avatottabb tolmácsolója az egész világban. Hacsakurján versenyműveivel pedig még utolsó éveiben is csodálatra késztette hallgatóságát.

Egyszerűen, természetesen, hegedűt, mindig őszintén volt a kifejezés.

George Enescu, mint karmestert is a legnagyobbak között emlegették. A klasszikus versenyműveknek egyik legmagasabb interpretátora volt. Sok fiatal román zeneszerző neki köszönheti, hogy népi hangvételű műve közönség elé kerülhetett. A felszabadulás után Enescu mutatta be első ízben Bukarestben Sostakovic Hetedik szimfóniáját.

Mint alkotó, olyan művekkel ajándékozta meg népét, mint két rapszódia, amelyeket a világ minden táján játszanak, mint a nemzeti hangvételű Harmadik hegedű-zongora szonátája, a Gyermekkori emlékek című műve, a Falusi szivitt című zenekari alkotása, vagy a román dallamokra írott Nyitány, Oedipus című dalműve, stb. Zeneműveiben a román népi lelkiség legmélyebb tulajdonságainak adott kifejezést.

Enescu valamennyi világjárásban hangversenyzett s mindenhol a legnagyobb mestereknek kijáró elismerésben és tiszteletben részesítették. Ysaye, a nagy belga hegedűművész neki ajánlotta egyik szülőhegedűre írott szonátáját.

Még halála előtti utolsó éveiben is hazájára gondolt és minden vágya az volt, hogy felgyűjtsön és hazajuttasson. Nagy érdeklődéssel követte zenei életünk alakulását, zeneszerzőink munkásságát és utolsó szavaival is arra biztatta őket, hogy művészetükben álljanak a népzene talaján.

Nagyhalálgyűjtő József
—O—

Kiállítás a Szolnoki Művésztelep festőinek alkotásaiból

Az aradi Kulturpalotában lévő Tartományi Múzeumban kiállítás nyílt a szolnoki művésztelep festőinek alkotásaiból. A kiállítás, az 1848—49-es forradalmi múzeum, a régészeti osztály és a képtár megtekinthető vasárnap, kedden és pénteken 10—13 és 17—20 óra között.

uralmát. Határaink-ról elindult a szovjet hadsereg és pozdorjád zuz-
ta a jasi-t frontot! Ok hozták, ok, a felszabadulást!

„A történelmi napokban család-dalomat Temesvárról Petrosényba utaztam. Jól átgondoltam mit cselekedjem. A biztonság felé, a szovjet csapatok elé igyekeztünk... Soha nem cselekedtünk így.”

Petrosény... Menakultukkal, biztonságot keresőként telj. város... Ha vissza gondolok — s gyakran gondolok vissza — azokra a napokra, egy nagy szívet látok magam előtt, testvéri szívet, tele szeretettel, megértéssel, gondoskodással. Ez a szíve Petrosény!

Mi a postamesteréknél kaptunk felelet. Ez mily szerencse: a szobánkból rádió! Napestig ott volt a jülem a rádió. Habzoltam a híreket, gyűjtöttem őket, mint a szorgalmas méh a mézet s vittem széjjel az éhezőknek. Győzelem! Bukarest felszabadult! Ploesti petroleumkutait megvédte a román hadsereg és a munkásság! Brassó környékén egy szovjet hadosztály megsemmisítette a Bulgáriából betört német hadosztályokat!

Jött, nagy léptekkel közeledett felénk a felszabadító szovjet sereg! Egy délután aztán otthagytam a rádió mellett őrhelyemet s kijeltem a rádióhoz. Kilométereket hagytam magam mögött. Egy dombról jutottam, ahonnan messze beláttam az utat. Köröttek hegyek... A páring csusa, a gomolygó köddel, pipázó embernek tűnt. A magas drótkötélpályán görögül csilleg hol felbukkantak, hol eltűntek az ismétlődő kanyarban. Szén... Reng a világ, de a bányászok termelnek, — kell a szén!

Nézem, szememmel egyre kutattam a kőutat, amely merészen odagött mindig feljebb és előre s aztán egy eltűnt, mintha egy szakadékba zuhant volna. Vártam őket szíven elsorult dobogásával, mint aki szerelmét várja s azt kiondta, bárha vágyakoztam erőve odátolni át s megsegítené s minél gyorsabban hozná őket, — vártam, mint körülöttem a tikkadt táj az esőt.

Másnap délután ismét elfoglaltam posztomat a dombon. Ezúttal a fiam — hatodikos diák — velem tartott. Egyre arról tanakodtunk, milyen lesz ez a mi vár talákozásonk? Mit tesszünk, amikor meglátjuk

BERTOLT BRECHT

Honfitársaimhoz

Ti, sok városnak halálát túlélők,
Saját magatok szánjátok végre meg
S új háborút, szegények, ne kezdjétek,
Mintha nem lett volna elég belőlük!
Kérlek, végre magatok szánjátok meg.

Ember, ne kést ragadj — de mésszanalát!
Most fedél magadon a fejed felett,
Ha nem kérsz biztatást volna életed,
Pedig jobb úni szilárd teát alatt.
Kérlek, ne kést ragadj, de mésszanalát.

Gyerek, hogy ne legyen háboruszkodás,
Arra még szüledet is esdve kéréd,
Kiadtsd: nem kell romhalmazzá válni lakas,
Se a szenvedés, mit ők szenvedének!
Gyerek, ne legyen több háboruszkodás!

Anyu, a szavad sok mindent megíthat:
Harcot-hiú, békét-bontó beszédel.
Kérlek, hogy a gyermekedet élni hadd,
Ne a halált, — létét köszönje néked!
Könyörgök: a gyermekedet élni hadd!

Fordította: RASKAI MIKSA

A német irodalom vesztesége

Az elmúlt napokban rövid újsághír közölte, hogy meghalt Bertolt Brecht, a jelenkori német irodalom egyik kiváló képviselője, akiről még 1929-ben egy német irodalomtörténetben a következőket olvashattuk: „a legújabbkori német dráma legnagyobb reménysége”.

Bertolt Brecht 1898-ban született Augsburgban, ebben az ősrégi kereskedő városban, a középkor és a reneszánsz egyik leggazdagabb városában. Az Augsburgot szegélyező falak, a barokkstilű paloták és templomok, a hatalmas tetőzetű, zöld, sárga homlokzatú házak, valamint az 1601-ben épült nagyszerű városháza ma is az elmúlt idők hangulatát, emlékeit idézik. Ötven évvel ezelőtt a város körüli távol nyomorult, szegény házakból álló negyed terült el, ahol a város egyetlen nagyüzemének, a Motorenwerke Augsburg-Nürnberg cég munkásai tengették életüket.

Husz éves volt Bertolt Brecht, amikor bekövetkezett a világtörténelem egyik legdöntőbb eseménye. A dicsőséges októberi forradalom győzelmeinek eredményeképpen Oroszország munkásszatyája megalapítja a világ első szocialista államát.

Ujabb tíz év telik el és a new-yorki tőzsdén kitor a kapitalista világban addig még ismeretlen méretű gazdasági válság. Ez a hatalmas vihar sok embert tesz tönkre, ragad magával és kerget a világ egyik sarkából a másikba. Bertolt Brecht is ezek közé tartozik. Megjelent írásai: elbeszélések, versek, a Baal, Dobok az éjszakában és A férfi az férfi című színpadi művei ekkor már ismertté lettek nevét. A kapitalizmusnak az egész világra kiterjedő válsága folytán Németországban is fokozódik az osztályharc és a német iparmág-nások támogatásával Hitler és a barnaingesek kerülnek uralomra.

1933-ban Bertolt Brecht önkéntes száműzetésbe vonul. Külföldön írja meg a náciizmus keserű komédiáját, „A gömbölyű és hosszukás fejű” című művét és egyik leghíresebb, az utóbbi években igen gyakran előadott drámáját, a „Mutier Courage”-t.

Öket? Mit mondunk az első szovjet katonának, aki velünk találkozunk?

Minden kis felkavart porfátyol az uton: új izgalom és új remény... Jönnek! És megsemm... Hol egy járdán taposó kerékpáros igyekezett a város felé, hol egy teherkocsi, vagy személyautó. De nem éreztem a család izét. Nem, hiszen tudtam, hogy uton vannak felénk. Küzdenek, értünk is küzdenek s minden talpalatnyi föld felszabadulásáért véres tusát kell vionniuk.

Az ötödik nap, vasárnap délután... Csend volt, olyan, mintha aludna a világ.

A távoli utkahatár felétem s ott, ahol a köut elsüllyedni látszott, a mélyből hirtelen felhő emelkedett feljelle. A jelenség egyre nyúlott, széledik, közelebb kerül, mintha megnyitna a föld s a láthatatlan kátrén szürke porlóva ömlene.

— Apám — kapott a fiam a kezem után. — Ott... uihar jön.

Szólni nem tudtam, a szívem a torkomba ugrott, ott harangozott. Csak a fejemmel intettem: „nem!” Holott valójában vihar volt. Csak-hogy...

A gomolyg most kissé szétnyílt s apró, rohanó pontok tűntek elő, a porfelhő mintha versenyben állna velük, hol beírte és elnyelte őket, hol pedig lemaradt s utánuk igyekezett. A lélegzetelállító versenyfutást egyre közeledő dübörgés kísérte.

Rövidesen kibontakozott a nagyszerű valódság. Tizenkét oldalakkal motorkerékpár — kettesével egy sorban — száguldott el előttünk. Hajszára egyforma márdányból faragták ki a huszonegyes katondt, — annyira belepte mindenüket a szürke por. Szemük pordárc alatt. Ahogy meglátnak a levegőbe, olyanok, mint bolyba tömörült, pazarul küzdő atléta, akik a szédítő iramot állandóan jöhetnek akaráj. A motorok zaja jülsiketítő, a kerekék forgása oly sebes, hogy mozdulatlanok tűnnek. Az előlűs kerék felett elhelyezett kis szovjet zászló vörös csíkot vág a levegőbe.

Talán ha félpercig tartott az egész. Eppen csak inthetünk nekik,

Egy ideig Amerikában tartózkodik és Hollywoodban kiáll az amerikai ellenes tevékenységgel vádolt művészek mellett. 1948-ban tér vissza hazájába és megalapítja a Schiffbauerdamm-i színházi együttest, amely főleg az ó darabjait játsza.

Olvasóközönségünk nem nagyon ismeri még Brecht műveit. Kevés

könyve jelent meg román, vagy magyar fordításban. A közelmúltban adták ki román fordításban „A háromgarasos regény” című művét, amely lehetőséget nyújt, hogy közelebből megismerjük ezt a sajátos hangot, kiváló német író. A könyv, amely a Cervantes megindította, ugynevezett pikareszk-regények modern változata, bemutatja a londoni alvilágot, a koldusok és csavargók életét, akik Pea-chum, a csavargók patrónusának düledező, hatalmas házaiban laknak.

A regény központi figurája Ma-cheath, aki tolvajból, gyilkosból nagykereskedővé és bankkárrá lesz. Elutaztát követve, bepillantást nyerünk abba a társadalomba, amelyben a vagyoni helyzet különböző csoportokra osztja az embereket, megismerjük azokat a rétegeket, amelyek nem végeznek alkotó, teremtő munkát és életemük az éjszokódás.

néhányan közülük széles, hátrafelé mozdulattal intettek vissza s máris elnyelte őket előlünk a mögöttük örvénylő por.

Senki se higgye, hogy csaldódt voltam, amiért nem szólhattam nekik. Hát a szívdobogásom, a rájuk ragyogó szemem nem-e mondott el mindent, amit éreztem?

Hirtelen leaptam a kalapot a fejemről, a magasba dobtam s torkom szakadtából rikoltozni kezdtem. A fiam vad táncba fogott, ott keringett körülöttem s közben a kalapot igyekezett elkapni, de én nem engedtem, magam akartam feldobni ujból és ujból. Lehet, hogy gyerekesen viselkedtem — dehogynis resteltem. Valahogy tudtára, azonnal tudtára kellett adnom az engem körülölgő világnak, a fiamnak, a jáknak, mil-lírd lebegő porszemnek, annak a rovar után hirtelen lecsapó szabad jecskének, a bensőmben kavargó, mindent előlűtő nagy érzést: ez a kéttucat előreszálguló katona végérvényesen pontot tett minden után, ami eddigi életünket jelentette. Ettől a pillanattól kezdve: az új élet, az új világ boldog részese vagyok én is.

Visszamentünk a dombra s vartunk tovább. Talán félóra is eltelt, amíg az utkapaszkodó felett újra megjelent a szürke felhő. A hangot, amely a távoli gomolygóból, mintegy hirtelen, előreböngött, felismertem: a harciokocsi motorjának mennydörgése ez.

Kiskaliberr, olyan gyorsjáratu tankok közeledtek, amelyet még sohse láttam. Az egyik tank elől haladt, vagy háromszáz méterrel megelőzte a többi. A hernyótálp ette a távolúságot s a harciokocsi csakhamar velünk egyvonalba ért. Most hirtelen elakadt a motor száva s a tank megállt. De az én motorom: a szívem, csak most dübörgött fel igazán s rohamtan a fiammal az útra.

Acélsisakos katona emelkedett fel a tankból. Fellépett a felőre — alacsony, zömök ember, a porlárc eltakarta vonásait, csak a szeme világított, a tiszta, égszínkék szeme, majd leugrott az útra. Sohasem jo-

Az osztálygyűlölet nem teszi elvakultt a szerzőt, csak fokozza éleslátását. Az igazság fegyverével hadakozik a kapitalista rend ellen. A burzsoázia történetéből olyan kort választott, a cselekmény olyan országban játszódik, amikor és ahol semmi egyéb nem felelős a tömegek nyomoráért, mint a helytelen, igazságtalan társadalmi rend. A regényben Vik-tória királynő uralkodása utolsó éveinek Angliájáról, a burok elleni imperialista háború éveiről van szó.

Bertolt Brecht regényének témája tulajdonképpen a Londonban olcsón árusított üzletek monopóliuma létrejöttének és ugyanakkor egy ember fel-emelkedésének története. Feldolgozása bizonyos fokig Balzacra emlékeztet. A nagy francia mesterhez hasonlóan Brecht is bíráló szemmel figyeli a polgári társadalmat. Mint Balzac, ő is lekötö az olvasó figyelmét a kereskedői világban dúló harc eseményeinek leírásával. A német író azonban mégsem követője a Comedie humaine szerzőjének. Látásmódja különös és egyoldalú. Kedvelt írói módszere a hosszú monológok használata, amelyekben feltárja a kapitalizmus hatalmába került ember legbe-sőbb valóját. Stílusából hiányzik a Balzac-i írásmód hajlékonysága, változatossága. Brecht könyvében a töké megszállottjai mintha aljasságuk, embertelenségük cselekvésével a nyakukban jelennének meg. A való-ságról adott kép sem egészen teljes. Brecht állandóan csak a lumpen-proletariátusról beszél. Foglalkozik ugyan az igazi proletárokkal is, he-lyesen mutatja be őket, csak éppen igen kevés helyet szentel nekik. Ezért kelti Brecht könyve az olvasóban a **betejezetlenség, a teljesség hiányá-nak** érzését.

Az elkeseredett, maró guny, — Bertolt Brecht fegyvere — csak az elmulásra ítélt lerombolására alkalmas. Az új felépítéséhez ez az íról mostmár nem elegendő. Nem szabad azonban elfelejteni, hogy a Hitler megelőző korszak Németországában nagy szükség lett volna sok-sok ilyen könyvre, hogy észrelejtse, felrzza az embereket.

F. T.

gom elfelejteni, hogy a tikkasztó hő-ségben meggett nehéz út után, mily-en könnyedén ért földet. Mint a tornász, aki gyakorlatot fejez be a korláton s leugrik, ruganyosan és frissen — még homorított is — a lábujjhegyére esett, szinte alig ka-vart fel egy ujjhegyi port.

A katona felénk lép, egyik ujjával a sisakját érinti, előrehozva oldalán függő, átlátszó, vízhatlan óvszonda keretezett térképet s rámutat az egyik pontra. A térkép ciribetűs, ismerem a betűket, de a tankos is megszólalt:

— Petrosán? — kérdi s int feljelle előre, a város irányában. — Doleko? (Messze?)

— Igen... Petrosény — mondom, valójában dadogom az izgalomtól s én is a város felé mutatok. — Négy kilométer.

Szeretnék többet mondani... mindent elmondani, amit előterveztem, de nem mozdul a nyelvem, csak he-begek. A katona ismét a sisakját érinti ujjával s indul vissza. Onkén-telenül kinyújtom utána a kezemet. Eszreveszi. Megáll.

— Dohányoztok? — kérdi s amikor látja, hogy a zsebembe nyulok, kurtán felnevet és int a kezével: tegyem el. Odafut a tankhoz, felpat-tan, benyul s már jön is vissza s nyujtja szó nélkül, amit hozott. At-veszem, ő megszorítja kezemet, siet vissza s egy pillanat múlva már jel-zug a motor.

Ott állok az ajándékkal: a jókora darab, éppen csak megszegett ke-nyérrel, a csomag dohánnyal s a ke-zeze nézem, amelyet izmos, meleg keze megszorított.

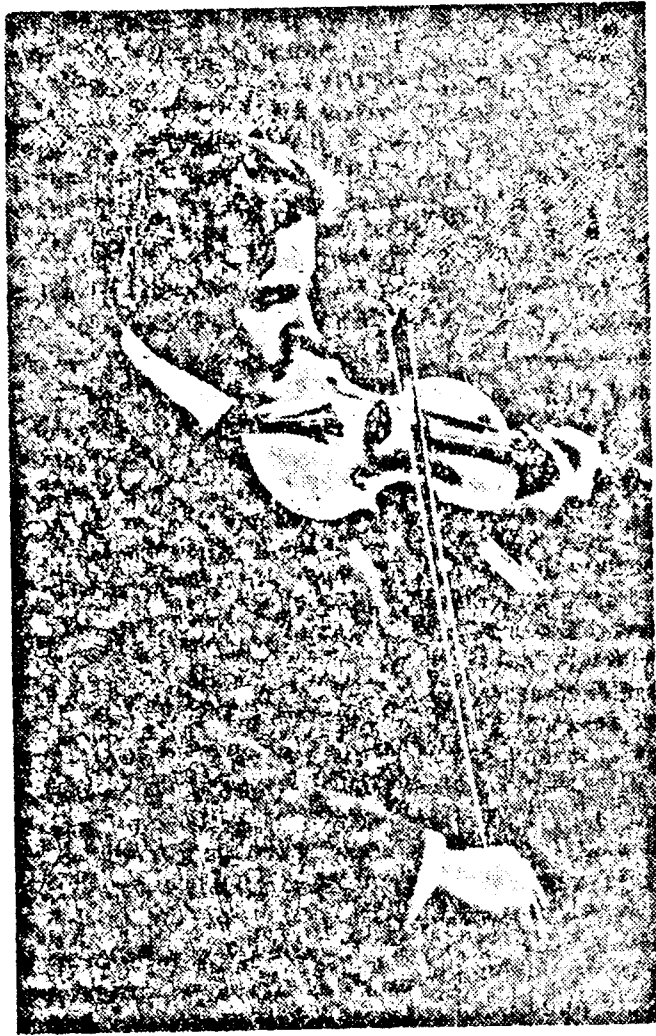
A tankosztag is odaér, elrohan mellettünk, integetünk, a porfüggőny lecsapódik s elúlaszt bennünket.

En ismét az ajándékot s a keze-m nézem.

A fiam felgyúlt arccal néz utánuk, majd redm tekint s végül a kenyér után nyul. Letör a sarkából egy da-rabot. Eszik, mosolyog és int a feljelle: egyet te is.

En is lecsipk a friss, jóllatu, barna kenyérből.

Soha, soha ennél jobb, izesebb kenyere!

Szász Márton

A kenyér

I. Hallottatok valaha Butintól, a kis dél-báti községtől?

Szólódoók lakják ezt a helységet s asszonyaik messze földön híres kenyert sütnek. Itt nevelkedtem én Butinban és sokáig azt hittem, hogy ez a kenyér a legjobb a világon. Járnam sokfelé életemben, üztek, meg hajszoltam is magam sok országon keresztül, ettem az idegen kenyeret, de a butini kenyér ízére seholsem akadtam.

Nem tudom, más hogy van vele, nekem a kenyér a legfontosabb eledelem. Nyújthatnának nekem egyszerűen tőbjéle jót, legelőbb a kenyér után nyúlunk. Mosolyognak rajtam az emberek, hogyne, hiszen leveshez, gyümölcshöz, sőt: főtt tésztához is egyaránt kenyeret eszem. De én is mosolygok belől, mert érzem, tudom, hogy a kenyér minden ételt izessé tesz.

Az első világháborúban, akárcsak a többi kőszakon, én is világnyit szenvedtem és sokat éheztem. Szinte még kölyökként, alig tizenéves voltam, amikor már a frontra vittek. Gyűlöletes frontra: a tírói hegyek közé. Nálunk mintha lénálval formálta volna a természet a földet egyenesre, dombot sem látni, nem-hogy hegyet! Ott pedig hegyesoportok egymásután, hegy egymás hátán, fel-le, le-fel s amikor már-már el-dől a fáradságtól s azt hiszed, hogy felértél a legmagasabb csu-szra, akkor látod, hogy előttem a má-sik, a még magasabb. Hátadon har-minc kilit nyom a hátizsák, föl-ténylaskadban 140 éves, válladon nehéz, vascsoőú Mauser-puska... Té-len a természettel hadakozunk (megértünk mi ott harminc napig tartó szakadatlan hóviharot is), éhezünk, mert az irdatlan tömegű, vattapuha havon nem mehetünk le élelemért s a tartalékraktárból kellett ellátunk magunkat élelemmel. Az adag: egy apró huszonelem, pár de-ka dohszagu kétszersült... Nyáron sem jobb a helyzet, mert alig süfött kissé melegben a nap, máris megmozdult a front. A tábornokok ugyancsak igyekeztek behozni a té-len elvesztett időt, szállítanok kellett a halálnak: a mesterség köle-lez, nemde? Mi is parancsot kap-tunk, hogyhát előre, de ezt csak on-nan tudtuk, hogy jött a tábori pap, megfűstölt bennünket s azt mondta németül (mert községek voltunk), hogy: („Für Kaiser, Kaiser!”) (A

császárért!) El is indultunk, egy hegygel előre, még egygel, aztán egygel vissza, — mert az olasz tá-bornok sem hagyta magát, — de annyi bizonyos, hogy mozdultunk, bár alig érezhetően valamire, az élelemutánpótlás az istennek se ta-lált redk.

Édesanyám segített akart rajtam és próbálkppen egy háromküllő cipőt tett a postára. (En nem kértem, nem panaszkodtam, honnan sejtette mé-gis?...) A kenyeret sűrű zsákúszonba varrta s reszkető betűvel arra íg-yelmezett a postát, hogy: SOR-GOS! Vigye a posta, vigye a vonat, vigye gyorsan azt a csomagot! Hoz-ta is, csak hogy éppen egy hónapig tartott, amíg hozzám jutott. Soha jobbkor nem érkezhettek volna! Ak-kor már vagy egy hete színt sem láttuk a kenyérnek. Igaz ugyan, hogy a cipő oly száraz, akár a két-szersült, de a butini ízt sem a hosz-szu út, sem a nyári hőség nem tud-ta elcsenni. Levesbe, feketekávéba (az volt a reggeli, vacsora; pót-anagból készült „feketekávé”) ap-ritva egy fogyasztottuk el bajtár-saimmal, ahogy édesanyám a zsák-vászon belső oldalára írott néhány szavával ránt parancsolt: „fogyas-zzatok el, fiam, jóévtágyai!”

Nos, ilyen volt az a kenyér, a-melyről sokáig azt hittem, hogy a legjobb a világon.

II.

Most pedig elmondok egy másik kenyérnek a történetét.

Attól a frontbeli butini kenyértől ehhez a másik kenyérig bizony har-minc évet kell előrelapoznunk a történelem naptárában.

A második világháború sorsát már eldöntötte Sztálingrád. A szov-jeti hadsereg lélegzetelállító iramban tört nyugatnak. A megvert fasista sereg hadvezetősége pedig különös bücszmutatóványokba kezdett: egy-re gyakrabban jelentett „győzelmes” frontőridőitést... Mind több leigázott terület szabadult meg a náci csiz-matlapoktól... Így érkezünk el 1944 augusztusáig.

Azóla vallom s mindig vallani fogom: minden hónapok között a leg-szebb az augusztus. Az élet értel-mét adó szabadság ekkor ölelte át először és örökre s hont. A párt ro-hamot rendelt el s a haladó erők megdöntötték An-tu paráncs-

A falujság — az üzem tükré

— A Vörös Lobogó és a Flacăra Rosie szerkesztőségi munkaközösségének ankétja —

Bizonyára sokat gondoltak már arra, hogy az ember számlálna felledezős körül milyen hasznos szerepet tölt be mindennapi életünkben a tükrök. Ilyen hasznos tükrök képzelhető el a falujság is. A falujságok eredményeinket és hibáinkat szemléltetik, tárják fel.

A L. Ranghej és a Vörös Trió gyárak falujság-szerkesztőbizottságai versenyre hívták Arad valamennyi falujságának munkaközösségét, hogy ezáltal

elősegítsék a II. pártkongresszuson megjelölt feladatok valóra váltását.

A Vörös Lobogó és a Flacăra Rosie szerkesztőségi munkaközösségei Arad üzemében, gyáraiban és vállalatában anketot szerveztek, hogy megvizsgálják: hogyan hasznosították a dolgozók ösztönzésére szolgáló „tükröket”, a felsorolt feladatok teljesítéséért, hogyan szerezték örömet az élenjáróknak dícső szavakkal, vagy mi ként segítik a lemaradottakat hibáik feltárásával.

Harcban a munkaerőmelékenység növeléséért

A Fierarul gyárban sötétstínd, nagy falujságtábla ragadja meg figyelmünket. Feltűnő, mert a táblát egészen elűntek a fehér papírosra írott cikkek. Magára vonja a figyelmet, az ember önkéntelenül is megáll előtte. Cikkei vonzóak, a gyár belső életét, a munka menetét tükrözik, és így többen elolvassák.

A nagyszámú szerkesztőbizottság munkaterv alapján dolgozik, rendszeresen tartja gyűléseit. Egész tevékenységében irányítja és támogatja az alapszervezet büroja. Nagyrészt sikerül is átfogniuk a gyár minden szektorát. Bővítik a levelezőhálózatot, azon fáradoznak, hogy a hálózat minden osztályán legyen levelező, aki tájékoztatja a dolgozókat az osztályon történtekről.

A szerkesztőbizottság nagy súlyt helyezett a munkaerőmelékenység növelésére és az önköltségi ár csökkentésére. Mozgósította a levelező kollektívát, hogy ezekről a kérdésekről írjanak.

Blajna Viorel főmérnök egyik cikkében például arról ír, hogy a technikai iroda munkájának megújítása nagymértékben hozzájárult a munkaerőmelékenység növeléséhez és az önköltségi ár csökkentéséhez. „A technikai iroda tevékenysége megjavult — írja — sokkal több utat fogadtunk el... nagyon értékesek Karácsony

igazolatlan hiányzásokról ír. Konkrét módon rámutat azokra a dolgozóakra, akik hátráltatják a termelés menetét.

Még számos példát említhetünk meg a Fierarul gyár falujságján megjelent cikkekből. A valóság az, hogy a szerkesztőbizottság harcol magasztos feladatának teljesítéséért. Célja, hogy a falujság híven tükrözze a gyárban végbemenő munkafolyamatot.

A falujság a dolgozókat érdeklő kérdéseket tárja fel

A TEBA gyár falujságának szerkesztőbizottsága az első között választotta a versenyfelhívásra. Azután igyekezett eleget tenni feladatának. Ez sikerült is, mert az alapszervezet büroja — különösképpen Popper Jenő elvtárs, aki a büro részéről a propaganda és az agitációs munkát végzi — közvelenül segíti a bizottság munkáját. A falujság-nak több melléklete is van, ezek szintén nagy segítséget nyújtanak. Így például a „Drótsövény” szatirikus melléklet élesen bírálja a hibákat, a „Külpolitikai híradó” pedig a különböző nemzetközi eseményekre ad magyarázatot.

A falujságon megjelenő cikkek nagy segítséget nyújtanak a dolgozóknak. Konkrét formában mutatnak rá a különböző kérdésekre. Popper Jenő elvtárs július 27-i cikkében a juniusi termelési eredményeket ismertetve, rámutatott, hogy júniusban a pamutfonóban Scherer Agoston 124,6, Lucaci Teodor 129, a vonyonodában Kerekes Mária 146, a szövődében Putin Livia 178, Stolz Terézia 146 százalékkal teljesítették túlvüket. Ugyanakkor rámutatott arra is, hogy számosan, mint Kalona Irén, Kiss Ilona, Lillin Borbála és mások, több napot át igazolatlanul hiányoztak.

A falujságon merészen bírálnak, feltárják a hibákat, de legjobban mégis a Drótsövényen megjelenő karikatúrák hatnak.

„Töjjon az elvtárs egy hónap mulva”

Rajdánkeltünk alkalmával több falujságot megtekintettünk. Többnyire azokat, amelyek választottak a versenyfelhívásra. Ezek között szerepel a cukorgyár falujsága is. A falujság szerkesztőbizottsága versenyválaszban mindent vállalt. Többek között azt is, hogy tisznaponként váltják a cikkeket. Sajnos, ezt a pontot nem tartották be. Dávid István elvtárs, a bizottság egyik tagja, elismeri, hogy a váltás nem történt rendszeresen, mert nincsenek kampányban és az emberek „nagyon foglaltak”. Ezek szerint nem tudják biztosítani a szükséges cikket. Dávid elvtársnak ezt a megjegyzését később Mityko Dezső elvtárs, a falujság felelőse is megerősítette. Szerintük elegendő, ha tizenöt naponként váltják a cikkeket.

A tapasztalat azonban azt bizonyítja, hogy havonta kétszer sem váltják a cikkeket. A verseny beindítása óta mindössze háromszor hozták ki új számot (május elsején,

junius 1-én és július 15-én). Mi ennek a magyarázata?

Elsősorban az, hogy a szerkesztőbizottság tagjai közül csak ketten-hároman dolgoznak, a többiek elhanyagolják a munkát, másodszor pedig a pártalapszervezet büroja nem foglalkozik a falujság iránításával. Mityko Dezső elvtárs nyilatkozta, hogy a beszámoló és vezetőségválasztó közgyűlés után megváltozik a helyzet.

— Az új büro nagyobb segítségben részesít majd bennünket — mondotta. — Elő feladatok lesz a szerkesztőbizottság átszervezése, akkor majd megv a munka.

Karikatúránk a cukorgyári falujság szerkesztőbizottságának tagjait ábrázolja, akik nyugodtan ülnek és várják a vezetőségválasztó közgyűlést.

Ahol nem tükrözik a termelési kérdéseket

Ha valaki megáll a G. Dimitrov gyár falujsága előtt, bizonyára arra gondol, hogy most, amikor hazánk felszabadulásának 12. évfordulója méltó köszöntésre készülünk, a falujságon levő cikkek azt tükrözik: ki hogyan dolgozik és milyen eredményeket ér el a terv teljesítéséért vívott harcban. De amint a naplót elcsúszalt cikkekre esik tekintetünk, nyomban meggyőződünk arról, hogy a cikkek már régen idejüket multak.

Számszerűt négy cikket helyeztek el a falujságon. Ezek közül hármat július 21-én függesztettek ki. Két-egyetlen, hogy ezek is elérték céljukat, hiszen a munkafegyelem megújításának, valamint a dolgozók javaslati figyelembevételének kérdéséről szólnak. De vajon azóta nem történt semmi új a gyárban? Bizonyára sok szép termelési eredményt értek el a gyár dolgozói, de a falujság mindezeket nem tükrözi. Nem tükrözi, mert a szerkesztőbizottság felelőse, Drecin Maxim elvtárs, mostohán kezeli a falujságot. Ezt az is bizonyítja, hogy még van olyan cikk is a falujságon, amelyet június 21-én Rujia Gheorghe aláírásával függesztettek ki. Csupán azt kérdezzük: Drecin elvtárostól: meddig tart még az üzem központi falujságának „uborka-szezonja”?

A központi iroda folyosóján egy másik falujság hívja fel a figyelmet. Ez a technikai-adminisztratív osztály pártalapszervezetének falujsága. Itt valamivel „frissebbek” a cikkek. Mind a hat cikk július 25-én jelent meg.

Ugyalászik, hogy a technikai-adminisztratív osztály falujság szerkesztőbizottságának munkaközössége „versenyez” a központi falujság kollektívájával, ami a cikkek régiséget illeti. Puskel Ferenc cikkében foglalkozik a terv teljesítésének kérdésével, ami kitűnik abból is, hogy felhívja a technikai-adminisztratív osz-

talny munkaközösségét: teljesítsék júliusban is a tervet. De hiába keressük, hogy egy másik cikkből megismerjük a júliusi terv teljesítését, nem találjuk. Nem találhatjuk azt sem, milyen eredményeket értek el augusztus 23. társulatára. Pedig kétségtelen, hogy a technikai-adminisztratív osztály dolgozói is érték el eredményeket, vagy esetleg kiküszöbölésre váró hibák mutatkoznak egyes dolgozók részéről. Bobel Petru elvtárs, a falujság szerkesztőbizottságának felelőse bizonyára úgy véli, hogy ezeket „majd ünnep után” ismertetik.

Ha a falujságok közötti versenyre gondolunk és megtekintjük a forgószalagú pártalapszervezetének falujságát, bátran elmondhatjuk, hogy élenjár. Dícsőreket érdemel Teretan Pavel, a falujság szerkesztőbizottságának felelőse, aki gondos-

kodott arról, hogy a cikkek idejében kicseréljék. A cikkek itt augusztus 15-én függesztettek ki. Ha elolvassuk őket az ember, megállapíthatja, hogy időszerűek, hiszen valamennyit augusztus 23. társulatára írtak.

Mitru Petru cikkből kitűnik, hogy a forgószalagú osztály dolgozói szép termelési eredményekkel kívánják köszönteni augusztus 23-át, de nem mutat rá konkrétan, kik azok, akik már eddig is kitűntek. A cikk általános mondanivalóját tükrözi az a mondat is, amely így hangzik: „Augusztus 23. társulatára jó volna, ha minden elvtárs kötelezettséget vállalna.”

Mennyivel nagyobb hatása volna a cikknek, ha konkrétan rámutatna egy-két élenjáró dolgozó termelési eredményére, munkamódszerére és ugyanakkor feltüntetné azokat, akik kullognak a munkában.

Tanulságok

Az anket tapasztalatai azt mutatják, hogy azok a szerkesztőbizottságok, amelyek állandó támogatást kapnak a pártalapszervezettől, hivatásuk magasztalan állnak. Ez mutatkozik meg a Fierarul, a TEBA gyárakban, a CFR főműhelyben és a fűtőházban és más helyeken.

Más gyárakban és üzemekben, ahol a pártalapszervezetek magára hagyták a falujságok szerkesztőbizottságait, a kommunista sajtó e legkisebb egysége csekély támogatást sem nyújt a dolgozóknak a terv teljesítésében. A G. Dimitrov gyár központi falujságán nem cserél rendszeresen a cikkeket, a pártbizottság tükré nem foglalkozik a szerkesztőbizottság tagjaival. Ugyancsak a G. Dimitrov gyárban a technikai-adminisztratív osztály falujságán megjelent cikkek a terv teljesítésének kérdésével csak általánosan foglalkoznak, a szerkesztőbizottság itt is rendszertelenül, felelőtlenül teljesíti feladatát. A cukorgyár pártalapszervezetének büroja is elhanyagolja a falujság munkáját iránítását.

A pártalapszervezeteknek egy pillanatra sem szabad figyelmen kívül hagyni azokat a feladatokat, amelyek a II. pártkongresszus megjelölt a dolgozók sorában végzett politikai-agitációs munka megújítására. Állandóan foglalkozniuk kell a falujságok szerkesztőbizottságainak munkájával, segíteni kell a szerkesztőbizottságok tagjait, hogy azok alaposan megismerjék azokat a feladatokat, amelyek a dolgozókra hárulnak a má sodik öt éves terv teljesítésében.

Ha a pártalapszervezetek mielőbb felszámolják eddigi hibáikat, akkor a falujságok tevékenysége is lényegesen megjavul.

Fokozni kell a cséplés és a szántás ütemét

Firiteaz közegben és a hozzátartozó fűszert felvett cséplőgép a gabona cséplésével és a szántással is. A közeg és a fűszert felvett cséplőgép a gabona cséplésével és a szántással is. A közeg és a fűszert felvett cséplőgép a gabona cséplésével és a szántással is.

A cséplés lassu üteme elsősorban azzal magyarázható, hogy nem használják ki kellőképpen az időt. A fűszert felvett cséplőgép a gabona cséplésével és a szántással is. A közeg és a fűszert felvett cséplőgép a gabona cséplésével és a szántással is.

Nagy a lemaradás a tarlóhántás és a nyári mélyszántás elvégzésében is. Az egyenlőleg gazdaságok dolgozó parasztok 474 hektárról — amennyit terveztek — csak 146 hektárt végeztek el a tarlóhántást, 100 hektárt helyett pedig csak 30 hektárt mélyszántást végeztek. Susan Romulus néplászi elnök szerint ez — jó eredmény (12).

A két kollektív gazdaságban sem sokkal rózsásabb a helyzet. A fűszert felvett cséplőgép a gabona cséplésével és a szántással is. A közeg és a fűszert felvett cséplőgép a gabona cséplésével és a szántással is.

— O —

Jól van ez így?

E hó 3-án szövetségünk orvosi rendelője értesített bennünket, hogy egy és két óra között a Május 1. asztalosipari termelőszövetkezet 25 dolgozója jelentkezik a poliklinikán röntgenvizsgálatra.

A kijelölt 25 elvtárs meg is jelent a jelzett időben, ott azonban tudomásunkra hozták, hogy majd csak három óra körül kerülnek sorra. Három óra körül jelentkezték és ekkor köztük, hogy várjanak négy óráig. Négy óra körül azonban a röntgenvizsgálat véget ért és 25 elvtársunk vizsgálat nélkül, hogy a szükséges vizsgálatot lefolytatták volna.

Lehet hogy a poliklinika vezetője ezt helyesnek itéli, de a szövetkezetben dolgozó munkásoknak, akik lejezenként 180 percet veszítettek a termelésből, más a véleményük. Az elvesztett 4500 perc alatt egy teljes konyhaberendezést lehetett volna készíteni, de nemcsak a szövetkezet veszített, hanem a dolgozók is, mert a termelésből való kiesés miatt anyagi veszteséget szenvedtek.

Jogos tehát a kérdés, hogy a poliklinika vezetősége intézkedjék: ne forduljanak elő hasonló időpazarlások.

Szabó János, levelező

Törvényességi hírek

Az aradrajoni néptörvényesség a közelmúltban hozott ítéletet Kremer Igic vádlott ügyében, aki elkészítés bűntette miatt került a bíróság elé.

Kremer Igic könyvelési ellenőrként dolgozott az aradi Refacerea gyárban s mint ilyen, a gyümölcsbegyűjtő központokat ellenőrizte. Ellenőri minőségében a begyűjtő központok pénztárából különböző alkalmakkor kisebb-nagyobb pénzüsségeket tulajdonított el.

A néptörvényesség 5775 lejnyi összeg elsőlikasztásának vádja miatt Kremer 3 évi fogháza ítélt.

A temesvártartományi néptörvényesség elutasította a fellebbezést, a megerősítette az aradrajoni néptörvényesség ítéletét.

Ma filmszínházainkban

Dózsa György: augusztus 24-ig: AZ ANYA. Nicolae Bălcescu: augusztus 24-ig: ELVESZETT SZEREM. — Herkő János: augusztus 19-ig: VESZÉLYES UT. I. L. Caragiale: augusztus 19-ig: KIKAPOSS ASSZONY. Ifjúsági: augusztus 19-ig: MATTO GROSSO REJTELYEI. Solidaritáta (Gái): augusztus 19-ig: ANA ZACHEO. Maxim Gorkij (Mikela): augusztus 19-ig: GAZOLAS. Ilie Pintilie CFR (Gradiste): augusztus 19-ig: HOTTEN ASSZONYOK. December 30: ISMERETLEN NO A TAXIBAN.

TESTNEVELÉS ÉS SPORT

A kézilabda bajnokság első őszi mérkőzése

A kézilabda bajnokság A) csoportjában vasárnap kezdődnek a küzdelmek és az első őszi mérkőzésen az aradi Progresul ICA az ország egyik legjobb együttesét, a sztálinvárosi Dinamot látja vendégül. A sztálinvárosiak a tavaszi forduló során 19:1 arányban győztek, így az aradi csapatnak van mit törlésztetnie. A mérkőzés vasárnap délelőtti fél 11 órakor kezdődik a Progresul pályán.

Két labdarugó mérkőzés a C-csoportban

A labdarugó bajnokság C) csoportjában, a második őszi forduló keretében, vasárnap két mérkőzés szerepel Aradon: délelőtti 10 órakor a December 30 stadionban a Fl. Rosie November 7 csapata a Craiovai Stintint látja vendégül, délután 5 órakor pedig a bajnokságban vezető Energia-Metalul G. Dimitrov a Temesvári Progresullal mérí össze erejét.

A „Béke-kupa” teniszverseny

A csütörtökön megkezdődött nagyszabású tenisz-versenyen az egyes versenyszámokban a férfiaknál a legjobb nyolcig, a nőknél a legjobb négyig jutottak el pntek estig. Megkezdődtek a küzdelmek a párosokban is. A férfi egyesben különösen elismerésemre méltóan játszott a fiatal Takács, aki két kitűnő játékost győzött le. A férfi és női egyes első kétnapi eredményei a következők:

FERFI EGYES: I. forduló: Grünwald—Kádár 7:5, 7:5, Tanasescu—Ardelean 7:5, 6:3, Takács—Mita 6:4, 6:4, D. Viziru—Löwinger 7:5, 6:3, Calciu—Kuszalik 6:1, 7:5, Burcescu—Tereanu 6:3, 6:4, Bekő—Silbermann 6:3, 6:2, Nagy Bálint—Komoróczy 6:3, 6:3, Radó—András 6:0, 7:5, Grad—Ion Gheorghe 6:0, 6:1.

Szeptember 13-án újabb kupaforduló

Az RNK kupamérkőzéseit során szeptember 13-án újabb forduló játszanak, s ezen már az A) csoportbeli csapatok is résztvesznek. Az Aradi Locomotiva itthon játszik a temesvári testvércsapat ellen, a Fl. Rosie UTA pedig Resicán vendégszerepel. A forduló mérkőzései:

Suceava Fl. Rosie—Bacau Dinamo, Birladi Dinamo—Hadsereg Központi Háza, Galaci Energia Metalul—Foosani Progresul, Constanta Locomotiva—Bukaresti Progresul, Moreni Energia Flacăra—Bukaresti Locomotiva, Ploesti Energia Május 1—

Bukaresti Dinamo, Bukaresti Progresul CPCs—Bukaresti Dinamo 6, Turnuseverini Locomotiva—Temesvári Stintina, Resica Energia Metalul—Aradi Fl. Rosie UTA, Aradi Locomotiva—Temesvári Locomotiva, Kolozsvári Locomotiva—Nagyvárad Progresul, Besztercei Progresul—Ananyogyreseni Energia Metalul, Marosvásárhelyi Recolta—Kolozsvári Stintina, Nagyszebeni Progresul—Petrozsényi Energia Mineral, Medgyesi Energia Flacăra—Ploesti Energia Flacăra, Sztálinvárosi Energia St. Rosu—Sztálinvárosi Dinamo.

Néhány sorban

Vajdahunyedon vendégszerepelt a Gornik Bytom nevű lengyel csapat és az Energia Metalul 3:2 arányban legyőzte ellenfelet.

A Kanadában szereplő szovjet labdarugó csapat, a Locomotiva, Kelet-Kanada válogatottjával mérkőzött és a szovjet futbalisták 6:4 arányban győztek.

A Szovjetunió szpántakiádja labdarugó tornájának döntőjében Moszkva csapata nagy küzdelem után 2:1 arányban legyőzte Gruzia együttesét.

Rádióműsor

Vasárnap, augusztus 19

BUKAREST I: 7.30: Román könyvnyitene. 8.30: Rádiószínház gyermekeknek. 9.30: Könyvzene. 9.45: Mindenből mindenkinek. 10.45: Zene és zene. 10.50: Daloljunk, vigadjunk. 11.20: Könyvzene. 11.48: Népszerű operaszínek. 12.15: Könyvzene. 13.00: Rádióújság. 13.10: Táncok. 13.15: Moszkva beszéll 14.00: A rádió népi zenekara. 14.35: Esztrád-hangverseny. 15.35: A Szovjetunió szimfonikus zenekara. 16.00: Népi táncok. 16.30: Falvak újsága. 17.15: Esztrád-zenekar. 17.45: Zene. 19.30: Rádiószínház. 21.18: Népi táncok. 21.30: Rádiómagazin. 22.15: Táncczene. 22.30: Sporthírek. 22.45: Táncczene. 23.00: Hírek. 23.10: Táncczene.

BUKAREST II: 7.00: Táncczene. 8.20: Dalok. 8.40: Szórakoztató zene. 9.00: Szimfonikus zene. 9.30: Ének hangverseny. 10.00: Politikai jegyzetek. 10.15: Fúvós zene. 10.50: Szimfonikus hangverseny. 12.18: Ajándékhangverseny. 13.13: A virágok hangversenye. 14.00: Sajtószemle. 14.30: Esztrád-hangverseny. 15.30: Hírek. 16.00: Népi hangverseny. 17.15: Román népi muzsika. 17.45: Meglepetés hangverseny. 19.00: A zene és az élet. 20.00: Esztrád-hangverseny. 21.00: Cseh és német táncczenekarok. 21.30: Közeletítés az 1956. salzburgi Fesztivál V. hangversenyről. Szünetben hírek, sporthírek.

BUDAPEST (KOSSUTH): 9.00: Új zenei újság. 10.10: Ifjúsági dal-

Látogassuk a központi könyvtárat!

A rajoni központi könyvtár (Kulturpalota, telefon 10—15) és a gyermek, valamint ifjúsági könyvtár (Köztársaság útja 89) különböző nyelvű irodalmi, ideológiai, tudományos, technikai, stb. könyveket kölcsönöz az olvasóknak. Befralkozás díjmentesen történik a személyazonossági igazolvány, iskolásoknak az iskolai igazolvány alapján. Az olvasóteremben naponta újságok, folyóiratok és a könyvtár dokumentációs alapjának kötelei tanulmányozhatók. A rajoni könyvtárat naponta 10—14 és 16—20 óra között látogathatják, vasárnap 10—13 óra között, az ifjúsági könyvtárat pedig naponta 10—13 és 16—19 óra között.

A londoni értekezlet pénteki vitái

„Abból a szükségességből kell kiindulnunk, hogy a vizsályt békes ufon rendezzük“

Pineau, Lange és Artajo beszéde

LONDON. (Agerpres). A londoni értekezlet résztvevői augusztus 17-én délután tartották meg 3. ülését.

Elsőnek C. Pineau, Franciaország külügyminisztere, a francia küldöttség vezetője fejtette ki kormányának álláspontját a megvitatott kérdésben. Pineau beszéde első felében azt igyekezett bizonyítani, hogy amikor az egyiptomi kormány a Szezi-csatorna Társaságot államosította, figyelmen kívül hagyta a nemzetközi jogszabályokat.

Az egyiptomi kormány arra a jölmisért kijelentése utalva, hogy az 1888-as egyezmény értelmében szigorúan tiszteletben tartja a csatorna való szabad hajózást, Pineau azt állította, hogy ez a nyilatkozat valójában nem szavatolhatja az érdekeltek országok hajóinak szabad átkelését. „Csakis a csatorna ügykezelésével megbízott nemzetközi szerv létrehozásával szavatolható a csatorna való, megkülönböztetés nélküli

szabad hajózás, észszerű forgalmi díjjal“.

Pineau kijelentette, hogy Franciaország javaslatait ugyanazok az elvek vezérik, mint Dulles javaslatait.

A csatorna javai és berendezése — mondotta Pineau — Egyiptom tulajdonát kell, hogy képezzék, a Szezi-csatorna Társaságnak pedig kártérítést kell kapnia. A csatorna ügykezelését azonban egy nemzetközi szerv kell, hogy ellássa. Mint Pineau mondotta, Franciaország egyetértene azzal, hogy kapcsolatokat létesítsenek a nemzetközi szerv és az ENSZ között.

Pineau befejezésül hangoztatta, hogy a jelenlegi értekezletnek csak az a feladata, hogy megtalálja a megvitatott kérdések megoldását, nem pedig annak eszközeit.

Lange külügyminiszter, Norvégia képviselője, szintén kétségbevetta a csatorna államosításának törvényességét. A megoldásnak, amelyet itt

meg kell találnunk, — mondotta — a következő követelményeknek kell megfelelnie: elsősorban az 1888. évi egyezménynek megfelelően, kivétel nélkül minden ország számára biztosítani kell a csatorna való szabad hajózást. Másodsorban pedig biztosítani kell a csatorna működését. Lange állást foglalt amellett, hogy a csatorna ügykezelésére alakítsanak egy nemzetközi szervet, majd kijelentette, hogy kormány helyesli a három nyugati hatalom által kidolgozott és Dulles által augusztus 16-án kifejtett elveket.

Norvégia képviselője befejezésül kijelentette, hogy az értekezlet résztvevőinek rugalmasságról kell bizonygatót tenniük a különböző javaslatok iránt, hogy meg kell találni a megvitatott kérdések békés megoldását.

Ezután D. T. Sepilov külügyminiszter, a szovjet küldöttség vezetője emelkedett szószára.

Az augusztus 16-i ülésen felszólaltak még a Német Szövetségi Köztársaság, Újzélánd, Japán, Dánia,

Törökország és Spanyolország képviselői.

Artajo külügyminiszter, Spanyolország képviselője javasolta az 1888-as egyezmény egyes cikkelyeinek módosítását, figyelembe véve elsősorban azt, hogy tiszteletben kell tartani Egyiptom területi szuverenitását a csatorna fölött, másodsorban pedig azt, hogy Egyiptomnak joga van a csatornát kereskedelmi szempontból éppen úgy kihasználni, mint ahogy ezt eddig a Szezi-csatorna Társaság tette.

Artajo kijelentette továbbá, hogy a csatorna való szabad hajózás biztosítására nem szükséges nemzetközi ügykezelés, mert ezt eléggé szavatolja a csatorna használó országok képviselőinek részvétele a csatorna egyiptomi ügykezelési szervében. Ezek a képviselők alkotnák azt a szervet, amely rendezné a szabad hajózási szabályok megszégése folytatán felmerülő kérdéseket.

Ezután Irán képviselője kért szót. A következő ülést augusztus 18-án tartották.

Elfogadható általános elveket kell kidolgozni

D. T. Sepilov augusztus 17-i felszólalása

LONDON. (Agerpres). D. T. Sepilov, a Szovjetunió külügyminisztere, augusztus 17-én felszólalt a Szezi-csatorna kérdésében összehívott londoni értekezleten. A szovjet küldöttség vezetője a többi között ezeket mondta:

A Szovjetunió meg van győződve arról, hogy az államok szuverén jogainak tiszteletben tartásával s az idők szellemének megfelelő, a jogegyenlőségen és a belügyekbe való be nem avatkozás alapuló nemzetközi együttműködés kifejlesztésével, a Szezi-csatorna kérdését is meg lehet oldani. Jelen esetben is tárgyilagosan és részrehajlás nélkül kell megvizsgálnunk ezt az ügyet.

A Szezi-csatorna kérdésének két oldala van — mondotta Sepilov. — Az egyik a Szezi-csatorna Társaság államosítása, a másik a csatorna való szabad hajózás kérdése. Az első kizárólag a szuverén egyiptomi állam belügye. Ezt a kérdést nem vitathatjuk meg semmiféle értekezleten sem, ha tiszteletben akarjuk tartani a belügyekbe való be nem avatkozás elvét.

A kérdés másik oldala sok államot érdekel. A nemzetközi jog szempontjából, egy olyan tulajdon államosítása, amely valamely állam jogilletékességének alávetett területen fekszik, teljesen törvényténykedés. Egy állam államosíthat egy tulajdon, tekintet nélkül arra, hogy annak tulajdonosai állampolgárai-e az illető államnak, vagy külföldiek. A nemzetközi jognak ezt az alapelvét az ENSZ közgyűléseinek egyik 1952-ben hozott határozata is megerősítette.

Ugy véljük, — mondotta D. T. Sepilov — hogy az egyiptomi kormány a Szezi-csatorna Társaság államosításával a nemzetközi jog szerint járt el. Ez a kérdés a szuverén egyiptomi állam belső hatáskörébe tartozik és nem képezheti vita tárgyát sem a jelen értekezleten, sem bármely más nemzetközi értekezleten.

A Szovjetunió külügyminisztere a továbbiakban a hajózás szabadságának kérdésével és egyes nyugati hatalmak állásfoglalásával foglalkozott.

A Szezi-csatorna — mondotta — kétségkívül Egyiptomhoz tartozik. Ennek ellenére tagadhatatlan, hogy más országok is nagymértékben érdekelve vannak a Szezi-csatorna való szabad hajózás kérdésében, amely igen nagy jelentőségű a nyugati államok és a keleti államok szempontjából, a nemzetközi kereskedelem és a nemzetközi közlekedés szempontjából egyaránt. Ezek az érdekek világosan kifejezésre jutnak mindazon országok kormányainak nyilatkozataiban, amelyek a Szezi-csatornát használják.

D. T. Sepilov utalt Nasszer elnök nyilatkozatára, hogy Egyiptom továbbra is szavatolja a Szezi-csatorna való szabad hajózást s hogy ez a csatorna, mint eddig, ezután is megszaktítás nélkül a nemzetközi kereskedelmi kapcsolatokat szolgálja.

Egyiptom egyben megerősítette azt is, hogy tiszteletben tartja az 1888-as egyezmény előírásait és felelősséget vállal a csatorna normális működésért.

Nyugaton olyan hangok hallatszanak, hogy nehezen lehet megbízni Egyiptom jelenlegi kormányában és az egyiptomi állam vezetőjében, Nasszer elnökben.

A nemzetközi kérdések illyenszerű felvetése — állapítja meg D. T. Sepilov — nem egyéb, mint beavatkozási politika egy másik állam belügyeibe. A jelen esetben ez csupán ürügy arra, hogy idegen jogokra Egyiptom javaira törjenek.

A tények azt bizonyítják, — mondotta D. T. Sepilov — hogy egyesek azt szeretnék, ha mellőzve Egyiptomot, a Szezi-csatorna ügykezelése továbbra is idegen kezekben maradna.

A szovjet küldöttség vezetője ezzel kapcsolatban utalt az Anglia, Franciaország és az USA képviselői által előkészített augusztus 7-i javaslatra „a Szezi-csatorna ügykezelésére létesítendő nemzetközi szervről“.

Igaz, hogy Dulles ur tegnapi beszédében nem utalt erre az okmányra és az USA álláspontja, amint ezt beszédében kifejtette, némileg különbözik a javaslatról — mondotta D. T. Sepilov. — Ez a javaslat előírja, hogy a nemzetközi szerv megalkotását, amely magára vállalja a Szezi-csatorna vezetését adminisztratív, gazdasági és technikai szempontból egyaránt.

Véleményünk szerint ez a tervzet sajnálatos módon nem veszi tekintetbe sem a reális helyzetet, sem Egyiptom jogos nemzeti követeléseit. Az Egyesült Nemzetek Szervezete Alapokmányának elveiből, a 29. ártízi és afrikai ország bandung értekezletének határozataiból és a nemzetközi jogok normáiból kiindulva, a Szovjetunió nem érthet egyet azzal, hogy Egyiptomnak azt a részt, amelyen a Szezi-csatorna áthalad, olyan területnek tekintsek, amelyre Egyiptom szuverenitása nem terjed ki.

A Szovjetunió külügyminisztere a továbbiakban utalt arra, hogy miként kell felvetni a Szezi-csatorna kérdésének rendezését.

A Szovjetunió arra törekszik, hogy világszerte megerősítse a békét s olyan feltételeket teremtsen, hogy a Szezi-csatorna ne legyen vizsályok és összeütközések tüzfészke, hanem a népek közti barátság és a nemzetközi kereskedelem egyik olyan pontjává váljon, amelynek fejlődése megköveteli a vizsályok és a háborúk megelőzését.

Csak akkor találhatunk olyan kiutat az országok közötti nézeteltérések megoldására, amely megfelel a világkébe és az államok közötti normális és egészséges kapcsolat megteremtése érdekében, ha az államok szuverén jogainak tiszteletben tartása alapján helyesen egybekapcsoljuk az államok nemzeti érdekeit a nemzetközi gazdasági együttműködéssel.

Eppen ennek a figyelembevételével kell megoldást találnunk a Szezi-csatorna való szabad hajózás szavatolásához és a csatorna szabad, nyílt és biztos tengeri utként való működésének biztosításához fűződő kérdésekre.

Arról van szó, hogy Egyiptom feltétlen részvételével s szuverén állami jogainak és érdekeinek, valamint a csatornát igénybevevő összes államok érdekeinek figyelembevételével olyan intézkedéseket dolgozzunk ki, amelyek védelmezzék ezeket a garanciákat.

A jelenleg érvényben lévő 1888-as egyezmény előírja, hogy a Szezi-csatorna való szabad hajózást; mint megemlíttük, az egyiptomi kormány megerősítette, hogy betartja a fenti egyezményből reá háruló kötelezettségeket. Ezzel kapcsolatban több állam kifejezésre juttatta a Szezi-csatorna való ezenüli szabad hajózás biztosítására, valamint a csatorna megfelelő karbantartására vonatkozó álláspontját. Most már felmerül az 1888-as egyezményt helyettesítő újabb nemzetközi egyezmény, vagy az 1888-as egyezmény kiegészítését szolgáló egyezmény megkötésének kérdése, természetesen figyelembe véve az új körülményeket és az idők szellemét.

Ennek az egyezménynek az lenne a célja, hogy megerősítse és szava-

vatolja a Szezi-csatorna való szabad hajózást, tiszteletben tartva Egyiptom szuverén jogait. Fel kell hívunk a figyelmre arra, hogy az egyiptomi kormány a maga részéről kijelentette, egyetért azzal, hogy az érdekeltek államok értekezlete kidolgozzon egy ilyen egyezményt.

Az egyiptomi kormány szerint egy ilyen nemzetközi egyezménynek a következő alapelveken kellene felépülnie.

Az összes államok és népek érdekeit megkövetelik, hogy a Szezi-csatorna kérdésében fennálló nézeteltérések és egyenetlenségek elfogadható alapon, békés eszközökkel a nemzetközi jogszabályoknak és az Egyesült Nemzetek Szervezete elveinek megfelelően rendeződjenek.

Ugyanakkor figyelembe kell venni az egyiptomi államnak a Szezi-csatorna fölötti elidegeníthetetlen szuverén jogait, figyelembe kell venni a Szezi-csatorna jelentőségét, mint a nemzetközi kereskedelem és a nemzetközi közlekedés fontos láncszemét, amelyet a világ sok országa használ s ezek mind érdekeltek a csatorna való hajózás szabadságának megőrzésében.

A Szezi-csatorna mindenkor szabad és nyitva lesz valamennyi ország kereskedelmé és hadihajó előtt, mégpedig az egyenlőség alapján, ami a hajózási illeleteket, a kikötőben való állomásozást és a hajózási feltételeket illeti.

Egyiptom, amely a Szezi-csatorna szuverén birtokosa, a következőkre kötelezi magát: megtesz minden szükséges intézkedést a Szezi-csatorna való szabad hajózás biztosítására, a csatorna őrzetere és berendezéseinek megvédésére a szabad hajózás bármilyen megsértése ellen; jókarban tartja a csatornát, úgyhogy az kielégítse a hajózási követelményeket és megfelelően a technika mai színvonalának; munkálato- kat végez a hajózási körülmények megjavítására s a Szezi-csatorna való közlekedés növelésére.

Egyes nemzetközi körök aggodalmukat fejezték ki amiatt, hogy Egyiptom esetleg váratlanul felemlitheti a Szezi-csatorna való átkelésért járó illeleteket. Meg kellene tárgyalni Egyiptommal az illeletek kérdésért, stabilitásuk biztosítása végett, valamint az illeletek esetleges ilyen, vagy más megváltoztatásának mód- ja.

A franciák álláspontja. A franciák hangoztatja, hogy Sepilov szovjet külügyminiszter hozzájárult a békülékenység szellemének kialakításához. Az értekezlet várható eredményével kapcsolatban számos lap feltételezi, hogy az értekezlet utólagos tárgyalások követik majd. A Combat például nem tartja lehetetlennek, hogy a londoni értekezlet széleskörű tárgyalások útját nyitja meg, amelyeken a Szezi-csatorna kívül más hajóutak kérdését is megvitatják. „Nem csodálkoznánk — teszi hozzá a lap — ha az értekezlet határozat szakaszt jelentenének egy újabb értekezlethez vezető uton, amelyen

állásfoglalása. A franciák hangoztatja, hogy Sepilov szovjet külügyminiszter hozzájárult a békülékenység szellemének kialakításához. Az értekezlet várható eredményével kapcsolatban számos lap feltételezi, hogy az értekezlet utólagos tárgyalások követik majd. A Combat például nem tartja lehetetlennek, hogy a londoni értekezlet széleskörű tárgyalások útját nyitja meg, amelyeken a Szezi-csatorna kívül más hajóutak kérdését is megvitatják. „Nem csodálkoznánk — teszi hozzá a lap — ha az értekezlet határozat szakaszt jelentenének egy újabb értekezlethez vezető uton, amelyen

több, mint 22 ország venne részt. A Liberation úgy véli, hogy az értekezlet legtöbb feladata olyan új helyzetet létrehozni, amely lehetővé teszi, hogy a világ különböző országai között a bizalom kialakuló kölcsönös kapcsolat jöjjön létre. A lap szerint ezt a londoni értekezleten résztvevő több delegátus megértette.

A Humanité meglegedéssel kommentálja az első két ülés eredményeit. A lap hangsúlyozza, hogy csak azok lehetnek kiábrándulva, akik Egyiptom-ellenes katonai beavatkozásra vonatkozó határozatot vártak az értekezletől és akik a konfliktus békés rendezése ellen foglal-

tak állást. A két első ülés után a következő pozitív konkluziókat lehet levonni: Elsősorban is a nyugati hatalmak, legalábbis egy időre elálltak attól a szándékuktól, hogy rákényszerítsék az értekezletre napirendjüket és határozataikat, másodsorban pedig csaknem valamennyi felszólaló beismerte annak szükségességét, hogy a hozandó határozatok elfogadásánál kell lennie mindenki számára, közöttük Egyiptom számára is. Ezek az eredmények a közvélemény fontosságának növekedéséről tanuszkodnak — állapítja meg a Humanité.

Betiltották

Németország Kommunista Pártját

BONN. (Agerpres). Augusztus 17-én a karlsruhei alkotmányügyi bíróság, a szövetségi kormány kérésére „alkotmányellenesnek” nyilvánította a Németország Kommunista Pártját és kimondta feloszlását. Ezzel egyidejűleg határozatot hoztak több haladó társadalmi szervezet feloszlásáról is.

Németország Kommunista Pártja vezetőségének nyilatkozata

BERLIN. (Agerpres).

Németország Kommunista Pártjának Vezetősége augusztus 17-én nyilatkozott azzal kapcsolatban, hogy a karlsruhei törvényszék betiltotta Németország Kommunista Pártját. A nyilatkozat hangsúlyozza, hogy a Szövetségi Alkotmánybíróság az Adenauer-kormány nyomására tiltotta be a kommunista pártot és rendelte el annak feloszlását. De Németország Kommunista Pártja létezik és létezni fog. Ezt megköveteli a munkássztyál és a nép érdeke. A nyilatkozat hangoztatja, hogy a nép soha sem fogja elismerni Németország Kommunista Pártja ellen hozott ítéletet, mert az a béke, a szabadság és a nemzeti egységesítés ellen irányul.

Németország Kommunista Pártjának, mint német és demokratá pártnak betiltása, a párt képviselői mandátumainak visszavonása azt bizonyítja, hogy a Szövetségi Köztársaságban lábbal tiporják a demokráciát. A határozat a munkásság jogai ellen, a szervezkedési szabadság és a sztrájkjog ellen irányul.

Harry Pollitt nyilatkozata Németország Kommunista Pártjának betiltásával kapcsolatban

LONDON. (Agerpres).

Harry Pollitt, az Angol Kommunista Párt elnöke nyilatkozatot tett közbe, amelyben elítéli a nyugatnémet Szövetségi Alkotmánybíróság- nak Németország Kommunista Pártja betiltására hozott határozatát. A nyilatkozat rámutat arra, hogy ez a döntés közvetlenül érinti az angol népet, mert annakidején Hitler is, miután magához ragadta a hatalmat, megkezdte a kommunisták elleni támadásokat, majd felszámolta az összes állampolgári jogokat is, ami a világháború kirobantásához vezetett.

Ali Szabri látogatást tett D. T. Sepilovnál

LONDON. (Agerpres). A TASZSZ külföldi elnöke jelenl:

Ali Szabri, Egyiptom köztársasági elnöke irodájának vezetője augusztus 17-én meglátogatta D. T. Sepilovot, a Szovjetunió külügyminiszterét.

LONDON. (Agerpres). A TASZSZ jelenl:

C. Pineau, Franciaország külügyminisztere augusztus 17-én villás-

A nyugatnémetországi bíróság határozatát az ország legreakciósabb elemei sugalmazták, — mondotta Pollitt — majd így folytatta: Ezek az elemek Németország békés újraegyesítése ellen harcolnak. Valamennyi angol demokratának, főként pedig a munkássztyál, szakszervezeti és szövetségi aktivistáknak határozott tiltakozásukat kell kifejezniük, követelve, hogy az egyetemes béke és a demokrácia ügye érdekében hatálytalansítsák a kommunista párt betiltásáról szóló határozatot.

Holnap este a Nyári Színházban

A nagyváradi Állami Magyar Színház művészeinek operett-esztrád estje

A Nagyváradi Állami Színház művészeinek fellépésével Halhatatlan melódiák címmel hétfőn, augusztus 20-án este 8 órai kezdettel a nyári színházban vidám zenés esztrádműsort mutatnak be. Résztvevők: dr. Gróf László, Papp Magda, Gulácsi Albert, Szögi Arany, Nagy Gizi, Cseke Sándor, Kovács Apollónia, Halasi Gyula, Szokolai Zsuzsa, Tóthkóvács Ilona, Tanai Emil, Gábor József és Belényi Ferenc. A zenei kíséretet a Melódia táncczenekar szolgáltatja. Rendező: dr. Gróf László, zenei vezető: Matolcs Zoltán, a Nagyváradi Állami Színház karnagya.

Időjárás

Augusztus 19-én, vasárnap változó felhőzet, éjszaka inkább derült idő várható. Helyi esők délután lehetségesek. A hőmérséklet kissé emelkedik, napközben 28–32 fok kö-

zött, éjszaka 10–15 fok között lesz. Mérsékelt, napközben erősödő szél. A következő 2 napon változó, idő várható, a hőmérséklet kissé csökken.

Londoni értekezlet első üléseinek eredményeiről

több, mint 22 ország venne részt. A Liberation úgy véli, hogy az értekezlet legtöbb feladata olyan új helyzetet létrehozni, amely lehetővé teszi, hogy a világ különböző országai között a bizalom kialakuló kölcsönös kapcsolat jöjjön létre. A lap szerint ezt a londoni értekezleten résztvevő több delegátus megértette.

A Humanité meglegedéssel kommentálja az első két ülés eredményeit. A lap hangsúlyozza, hogy csak azok lehetnek kiábrándulva, akik Egyiptom-ellenes katonai beavatkozásra vonatkozó határozatot vártak az értekezletől és akik a konfliktus békés rendezése ellen foglal-

tak állást. A két első ülés után a következő pozitív konkluziókat lehet levonni: Elsősorban is a nyugati hatalmak, legalábbis egy időre elálltak attól a szándékuktól, hogy rákényszerítsék az értekezletre napirendjüket és határozataikat, másodsorban pedig csaknem valamennyi felszólaló beismerte annak szükségességét, hogy a hozandó határozatok elfogadásánál kell lennie mindenki számára, közöttük Egyiptom számára is. Ezek az eredmények a közvélemény fontosságának növekedéséről tanuszkodnak — állapítja meg a Humanité.